

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola a mateřská škola Martínkovice,
okres Náchod

Obsah:

1. Identifikační údaje	str. 3
2. Charakteristika školy	str. 4
3. Charakteristika ŠVP	str. 7
- průřezová témata	str. 7
- klíčové kompetence	str. 10
- výchovné a vzdělávací strategie	str. 12
- prevence sociálně patologických jevů	str. 18
- vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	str. 23
- vzdělávání žáků mimořádně nadaných	str. 26
4. Učební plán 1. stupně	str. 28
5. Učební plán 2. stupně	str. 29
6. Vlastní hodnocení školy	str. 30
- hodnocení žáků	str. 34
7. Učební osnovy	str. 36
8. Přílohy	

1. Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání:

„OD HRANÍ K POZNÁNÍ“
Č. j. 368/2007

Předkladatel: Základní škola a mateřská škola Martínkovice, okres Náchod

Adresa školy: Martínkovice 240, 549 73
RED-IZO 650062531
IČO 70985839
Ředitelka školy: Mgr. Naděžda Bláhová

Kontakty: telefon ředitelna 491 528 171
telefon sborovna 491 542 345
mobil 777 128 171
mobil ŠD 777 128 169
telefon MŠ 491 528 173
telefon školní jídelna 491 614 237

e-mail: blahova.n@skolamartinkovice.cz
web: www.skolamartinkovice.cz

Zřizovatel školy: Obec Martínkovice
Martínkovice 186
starosta obce: Ing. Jaromír Jirka
Tel: 491 528 166
e-mail: obec@martinkovice.cz
web: <http://www.martinkovice.cz/>

Platnost ŠVP od 1. září 2007

Projednáno a schváleno školskou radou dne 15. 11. 2007

Razítko školy:

Podpis ředitele školy:

2. Charakteristika školy

Základní škola a mateřská škola v Martínkovicích je škola s devíti postupnými ročníky. Od 1. 9. 2016 zrušen 2. stupeň (příloha č. 5). Vzhledem ke klesajícímu počtu žáků je nutná změna organizace vyučování, jedná se o spojování některých předmětů na 1. i 2. stupni.

Výuka probíhá v jedné budově, kde je také umístěna školní družina. Mateřská škola je v budově obecního úřadu. Školní jídelna je vybudována v kulturním domě.

Budova základní školy je ve středu obce Martínkovice, obklopena parkem se vzrostlými i nově vysazenými stromy a keři, s dobrou dostupností autobusové dopravy.

Ekonomická oblast

Financování školy je zabezpečeno ze dvou zdrojů:

- Krajský úřad Královéhradeckého kraje (dle normativů)
- Obec Martínkovice (zřizovatel) – příspěvek na provoz školy a mzdové výdaje

Finanční vypořádání provádí hospodárka školy každý rok.

ZAMĚŘENÍ NAŠÍ ŠKOLY:

- Příroda (zahrada, pole, louka, les - praktické dovednosti jdou ruku v ruce s vědomostmi)
- Sport (využití místních podmínek a lidské přirozenosti pohybovat se)

Mgr. Šárka Dušková, učitelka pro 1. stupeň

- Při práci s dětmi se zaměřujeme na praktické činnosti a přírodu, aby žáci byli schopni svých teoretických znalostí využívat v praxi
- Snažíme se v nich rozvíjet vlastní myšlení, jeho prezentace, naslouchání, ale i respektování rozdílnosti názorů ostatních žáků

Michaela Lantová, učitelka přírodopisu

- 1) VYTVÁŘET POHODOVÉ ŠKOLNÍ PROSTŘEDÍ - POROZUMĚT LIDSKÉ OSOBNOSTI.
- 2) ZDRAVĚ UČIT - POROZUMĚT POTŘEBĚ VZDĚLÁVAT SE.
- 3) VYCHOVÁVAT LIDSKOU OSOBNOST - POROZUMĚT JÍ.
- 4) INTEGROVAT - POROZUMĚT INKLUZIVNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ.
- 5) VYTVÁŘET INFORMAČNÍ PROSTŘEDÍ - POROZUMĚT PRÁCI S INFORMACEMI.
- 6) ROZVÍJET SPORT A DALŠÍ TĚLESNÉ AKTIVITY.
- 7) ROZVÍJET SAMOSPRÁVNOU DEMOKRACII - POROZUMĚT SVÉMU MÍSTU MEZI LIDMI.
- 8) KOMUNIKOVAT S VEŘEJNOSTÍ - POROZUMĚT PARTNERSTVÍ.
- 9) VYTVOŘIT PODMÍNKY PRO VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU ŽÁKŮ.

Bc. Monika Dostálová, školní metodik prevence

Zaměření naší školy je všeobecné se zvláštním důrazem na praktické dovednosti žáků.

Ing. Milan Svatoš, učitel fyziky

Součásti školy:

	kapacita
Mateřská škola	20
Základní škola	150
Školní družina	50
Školní jídelna	165 obědů; 32 míst u stolů

Počet žáků ve školním roce 2018/2019 (dle zahajovacího výkazu)

Součást školy	Počet ročníků/tříd	Počet žáků	Počet žáků na třídu
1. stupeň	5/2 třídy	15	10
2. stupeň	0	0	0
Školní družina	1		Jedno oddělení

Vybavení školy:

ZŠ a ŠD	
Učebny, herny	2 kmenové učebny, počítačová učebna, 1 místnost družiny s PC + internet Na první stupni jsou učebny vybaveny kobercem, PC s připojením na internet
Odborné pracovny, knihovna, multimediální učebna	Počítačová učebna, žákovská knihovna
Odpočinkový areál, zahrada, hřiště	Školní hřiště, místní sportoviště, tělocvična
Vybavení školy audiovizuální a výpočetní technikou	14 počítačů v síti s připojením na internet, výukové programy, dataprojektor, digitální fotoaparát, laserová i barevná tiskárna, 2 kopírky video + televize v každé učebně, magnetofony
Žákovský nábytek	Žáci mají k dispozici nábytek dle své výšky
Vybavení žáků učebnicemi a učebními texty	Probíhá postupná výměna učebnic dle potřeb ŠVP

Pedagogičtí pracovníci

Jméno:	Funkce	Úvazek	Stupeň vzdělání	Kvalifikace
Mgr. Naděžda Bláhová	ředitelka školy	1,0	VŠ	Vych. - soc. ped.; učitelství pro SŠ; Studium pro řed. šk. a šk. zařízení
Mgr. Nad'a Morongová	učitelka 1. stupně	1,0	VŠ	Učitelství pro 1. stupeň ZŠ – ZČU Plzeň (mateřská dovolená)
Bc. Eva Sameková	učitelka 1. stupeň	0,909	VŠ	Zahájeno studium pro Učitelství 1. stupně od 1. 10. 2016
Alena Vaněčková	vychovatelka ŠD	0,5	SŠ	SPŠ Karlovy Vary
Bc. Lenka Slezáková	učitelka MŠ	1,0	VŠ	Spec. pedagogika UHK
Monika Meierová	učitelka MŠ	1.0	SŠ	VOŠ a SpŠ Litomyšl – Pedagog volného času

Provozní zaměstnanci

Jméno	funkce
Dagmar Hrubá	hospodářka školy (úvazek 0,75)
Jindřich Hrubý	údržbář, topič (úvazek 0,75)
Dana Nentvichová	vedoucí ŠJ (úvazek 0,75); provozní prac.(0,25)
Milena Štejnarová	kuchařka (úvazek 1,0)
Monika Miháliková	školnice ZŠ (úvazek 0,75), p.pr.ŠV (úvazek 0,25)
Lada Holubová	školnice MŠ (úvazek 0,375)

Výchovná poradkyně: Mgr. Naděžda Bláhová

Školní metodik prevence: Mgr. Naděžda Bláhová

Dyslektické asistentky s osvědčením: Mgr. Naděžda Bláhová, Mgr. Nad'a Morongová, Bc. Eva Sameková

Spolupráce

Rodiče jsou o prospěchu, chování svých dětí a akcích informováni prostřednictvím žákovských knížek. Další aktuální informace určené nejen pro rodiče žáků jsou aktuálně k dispozici na webových stránkách školy, informace pro širokou veřejnost jsou aktualizovány na vývěsce autobusové zastávky u školy.

Škola spolupracuje se zřizovatelem a školskou radou na akcích pro veřejnost. (recitační pásma na akcích, školní akademie, každoroční úklid obce i okolních obcí ke „Dni Země“).

Učitelé konzultují problémy žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s pracovníky PPP Náchod, SPC Náchod a problémové chování žáků s SVP Náchod.

Charakteristika žáků

Do školy docházejí žáci z Martínkovic, dojíždějí žáci z Božanova, Otovic, Křinic, Broumova.

Pro žáky s poruchami učení jsou připravovány individuální vzdělávací plány, škola zajišťuje jejich pravidelnou reedukační péči.

Během školního roku mají žáci možnost docházet do několika zájmových kroužků – dle aktuální nabídky pro školní rok (např. ruční práce, počítače, matematický, aerobik, šachy, sportovní kroužek, kroužek anglického jazyka, kroužek lezení atd.)

Rozvrh hodin je vytvářen v souladu s psychohygienickými požadavky.

Škola zajišťuje pro žáky pitný režim a „Ovoce do škol“.

3. Charakteristika ŠVP

Zajišťujeme rovnoprávný přístup k základnímu vzdělávání pro všechny žáky s povinností školní docházky a přihlížíme k jejich vzdělávacím potřebám a možnostem.

Ve výuce se zaměřujeme na propojení teoretických a praktických znalostí a dovedností. Zařazení projektových forem vyučování žáky motivuje k hlubšímu zamyšlení se nad probíraným učivem, lepšímu pochopení a propojení výuky s běžným životem.

Vyučování je přizpůsobeno aktuálním možnostem a potřebám nejen třídy, ale i jednotlivých žáků. V rámci volitelných předmětů na 2. stupni nabízíme žákům možnost výběru volitelného předmětu dle svého zájmu a zaměření.

Pro žáky se speciálními výukovými potřebami jsou vypracovávány individuální vzdělávací plány dle RVP ZV (2016) a zajištěna reedukační péče pod vedením zkušených a kvalifikovaných reedukačních asistentek. (1.9.2017 vložena Příloha č.8 – Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění RVP ZV)

Se žáky mimořádně nadanými postupujeme dle RVP ZV (2016) + Příloha č.8

Žáci jsou vedeni ke slušnému chování, vzájemné toleranci a úctě k životu (etická výchova – **EtV** - je vyučována v předmětech český jazyk a literatura, prvouka, dramatická výchova, pracovní činnosti – 1. stupeň; rodinná a občanská výchova – 2. stupeň).

Průřezová témata

- reprezentují v RVP okruhy aktuálních problémů současného světa, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot
- **všechna průřezová témata jsou zařazena na 1. i 2. stupni základní školy**
- všechna průřezová témata však nemusí být zastoupena v každém ročníku, ale je možné je zařadit i jako projekty, kurzy apod.
- podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA /použitá zkratka v osnovách OSV/

- reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti
- smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti

OSOBNOSTNÍ ROZVOJ

- **ROZVOJ SCHOPNOSTÍ POZNÁVÁNÍ**
 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
- **SEBEPOZNÁNÍ A SEBEPOJETÍ**
 - já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika
- **SEBEREGULACE A SEBEORGANIZACE**
 - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle
- **PSYCHOHYGIENA**
 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, předcházení stresům v mezilidských vztazích
- **KREATIVITA**
 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity /pružnosti, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, „dotahování nápadů do reality“

SOCIÁLNÍ ROZVOJ

- **POZNÁVÁNÍ LIDÍ**
- **MEZILIDSKÉ VZTAHY**
- **KOMUNIKACE**
 - řeč těla, zvuků, slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem
- **KOOPERACE** /spolupráce/ **A KOMPETICE** /konkurence/

MORÁLNÍ ROZVOJ

- **ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ A ROZHODOVACÍ DOVEDNOSTI**
- **HODNOTY, POSTOJE, PRAKTICKÁ ETIKA**
 - analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí
 - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA /zkratka v osnovách VDO/

- má mezioborový a multikulturní charakter, představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů
- **OBČANSKÁ SPOLEČNOST A ŠKOLA**
- **OBČAN, OBČANSKÁ SPOLEČNOST A STÁT**
- **FORMY PARTICIPACE OBČANŮ V POLITICKÉM ŽIVOTĚ**
 - volební systémy a demokratické volby a politika
 - společenské organizace a hnutí

● **PRINCIPY DEMOKRACIE JAKO FORMY VLÁDY A ZPŮSOBU ROZHODOVÁNÍ**

- demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, principy demokracie, základní kategorie fungování demokracie /spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka/
- význam Ústavy jako základního zákona země

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- globální myšlení a mezinárodní porozumění /zkratka v osnovách **VGS**/

- **EVROPA A SVĚT NÁS ZAJÍMÁ** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa
- **OBJEVUJEME EVROPU A SVĚT** – naše vlast a Evropa, mezinárodní setkávání, státní a evropské symboly, Den Evropy
- **JSME EVROPANÉ** – kořeny a zdroje evropské civilizace, historické mezníky evropské historie, Evropská integrace, instituce Evropské unie a jejich fungování, co Evropu spojuje a co rozděluje, mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA /zkratka v osnovách **MKV**/

– umožňuje žákům se seznamovat s rozmanitostí různých kultur

- **KULTURNÍ DIFFERENCE**
 - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
- **LIDSKÉ VZTAHY**
 - právo všech žít společně a podílet se na spolupráci
- **ETNICKÝ PŮVOD**
- **MULTIKULTURALITA** – význam užívání cizího jazyka
- **PRINCIP SOCIÁLNÍHO SMÍRU A SOLIDARITY**
 - odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, lidská práva, základní dokumenty, zohlednění potřeb minoritních skupin

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověk a životního prostředí, tj. k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince /zkratka v osnovách **EV**/

- **EKOSYSTÉMY** / les, pole, vodní zdroje, moře, lidské sídlo,.../
- **ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ŽIVOTA** /voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje/
- **LIDSKÉ AKTIVITY A PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ** /zemědělství a ŽP, ekologické zemědělství, doprava a ŽP, odpady/
- **VZTAH ČLOVĚKA K PROSTŘEDÍ** /naše obec, náš životní styl, lokální ekologický problém, různé podmínky života na Zemi – rozdílný společenský vývoj na Zemi, důsledky zvyšování rozdílů globalizace

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – tematické okruhy receptivních činností /zkratka **MV**/

- **KRITICKÉ ČTENÍ A VNÍMÁNÍ MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ**
- **INTERPRETACE VZTAHU MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ A REALITY** /rozdíl mezi reklamou a zprávou/

- **STAVBA MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ**
/výběr sdělení dle věku/
- **VNÍMÁNÍ AUTORA MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ**
- **FUNGOVÁNÍ A VLIV MÉDIÍ VE SPOLEČNOST**
/vliv médií na společnost/
- tematické okruhy produktivních činností
- **TVORBA MEDIÁLNÍHO SDĚLENÍ**
/např. pro školní časopis/
- **PRÁCE V REALIZAČNÍM TÝMU**

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života.

Klíčové kompetence se vzájemně prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání.

K jejich utváření a rozvíjení směřují a přispívají veškeré vzdělávací obsahy i aktivity a činnosti, které se škole probíhají.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové kompetence považovány:

● **KOMPETENCE K UČENÍ**

- žák si vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné pomůcky, metody, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, dokáže posoudit vlastní pokrok, určit překážky či problémy bránící učení, naplánovat zdokonalování učení

● **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**

- žák vnímá problémové situace, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, dokáže naplánovat a realizovat vhodný způsob řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a činy a výsledky svých činů umí zhodnotit

● **KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, umí se vyjadřovat souvisle, kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

● **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**

- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- je ohleduplný a projevuje úctu při jednání s druhými lidmi
- umí poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- přispívá k diskusi ve skupině, chápe potřebu efektivní spolupráce s druhými při řešení daného úkolu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

● **KOMPETENCE OBČANSKÉ**

- žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopný empatie, odmítá útlak a hrubé zacházení
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- je zodpovědný a poskytne dle svých možností účinnou pomoc v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- má smysl pro kulturu a tvořivost
- chápe základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy

● **KOMPETENCE PRACOVNÍ**

- žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany zdraví, ochrany životního prostředí a ochrany kulturních a společenských hodnot

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy

I. Strategie směřující ke kompetenci k učení

- zařazujeme do výuky problémové vyučování, experiment
- na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků
- zadáváme žákům motivační domácí úkoly – umožňujeme žákům vybrat si z nabídky domácích úkolů
- požadujeme od žáků prezentaci výsledků domácích úkolů
- vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

II. Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi
- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy
- při řešení problémů pomocí algoritmu zařazujeme do výuky modelové příklady
- nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení
- žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

III. Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- Klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování
- Umožňujeme žákům denně prezentovat vlastní názory
- Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků
- Vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích
- Žáci mají maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse, komunitní kruh)
- Vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, ...)
- Uplatňujeme ve výuce brainstorming, simulace, hraní rolí
- Důraz klademe na prožitkové vyučování
- Jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme nejrozumnějším způsobem zpracované závěrečné práce (power point, písemně, graficky, pomocí obrazového vyjádření apod. dle věku žáků a druhu tématu) – následně požadujeme prezentace, obhajoby a naslouchání druhých
- Vyžadujeme uplatnění znalostí cizího jazyka (rozvoj komunikace v cizím jazyce), a to nejen při výuce, ale i při výměnných návštěvách, poznávacích pobytových zájezdech, besedách
- Vyžadujeme od žáků uplatňování dovedností komunikace v rámci autentického učení při společenských akcích školy – vánoční besídka, akce pro partnery školy, zápis, akademie
- Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce starší – mladší, akce pro rodiče a veřejnost)

IV. Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- Na tvorbě pravidel ve třídách se podílejí sami žáci
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Společně s žáky tvoříme školní řád i třídní řád, vyžadujeme od žáků zodpovědnost za jejich plné dodržování
- Žáci mají možnost ke školnímu řádu vznášet připomínky
- Volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- Od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- Vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola)
- Využíváme komunitního kruhu, diskusního kruhu, panelové diskuse, řízené diskuse, prezentace názorů žáků ve všech předmětech
- Učitel se orientuje na skupinovou práci, spolupráci ve třídě (příprava setkávání), vzájemnou pomoc při učení
- Žákům je poskytována možnost, dle svého uvážení projevit své pocity a nálady
- Do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování
- Výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí) – využíváno je prožitkové vyučování
- Ve výuce jsou využívány hry, na jejichž tvorbě se podílejí sami žáci
- V rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starší žáci – mladší žáci, akce pro rodiče a veřejnost

V. Strategie směřující ke kompetenci občanské

- Pravidla chování ve škole jsou postupně vypracovávána ve spolupráci s žáky
- Vyžadujeme od žáků již od prvního ročníku spolupodílení se na vytváření pravidel „vlastní“ třídy
- Společně se žáky vytváříme školní řád - vyžadujeme, aby se k jeho obsahu dle věkových zvláštností vyjádřili prostřednictvím zástupců třídy všichni žáci
- Vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu - vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu
- Umožňujeme žákům vznášet připomínky ke školnímu řádu
- K prezentaci vlastních názorů žáků využíváme komunitní kruh, diskusní kruh, panelové diskuse
- Při komunitním kruhu je žákům poskytována možnost, dle svého uvážení, projevit své pocity a nálady a upozornit na fyzické i psychické násilí, se kterým se setkávají
- Ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování
- Zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života
- Organizujeme společně se staršími žáky celoškolní projektové dny
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- Škola pořádá akce připomínající lidové tradice (vánoční besídka, školní akademie)
- Škola v rámci možností pořádá sportovní soutěže (sportovní dny, olympiády) a další akce pro obec – vystoupení pro veřejnost, účast žáků na akcích obce, vystupování pro seniory, úklid obcí – Den Země
- Využíváme představitelů obcí a spolupráce s nimi při projektech
- Umožňujeme žákům účast na jednání zastupitelstva, besedy, návštěvy ObÚ
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům

VI. Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- Pestrou nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času
- Možnost volby je u žáků rozvíjena volbou volitelných předmětů, kroužků
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia
- Umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče
- Umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími)
- Zapojujeme žáky do přípravy školních projektů
- Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení
- Získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujících vztah k volbě povolání – hraní rolí, diskuse, skupinová práce, pokusy a experimenty
- Žádnou práci žáky netrestáme

Prevence sociálně patologických jevů

Nárůst různých sociálně patologických jevů včetně zneužívání návykových látek v populaci mládeže a dětí školního věku se stává celospolečenským problémem. Děti patří k nejohroženější skupině. Proto je důležité zahájit primární prevenci právě v době základní školní docházky, poskytnout žákům co nejvíce informací (přiměřeně k věku žáků), naslouchat jejich problémům a otevřeně s nimi hovořit i na neformální úrovni.

1. Drogové závislosti, alkoholismus, kouření

cizí jazyk

V 9. ročník

Vazba na některá témata zeměpisu, dějepisu, občanské výchovy. Dotknout se závažných celosvětových problémů (nebezpečí drog, rasová, národnostní a názorová nesnášenlivost apod.).

chemie

Chemie ve společnosti

- drogy
- diskuse na téma drogy s využitím informací ze školy i ze sdělovacích prostředků, popř. populárně naučné literatury
- žák by měl umět popsat příklady volně i nezákonně prodávaných drog a uvést příklady nebezpečí, kterým se vystavuje jejich konzument;

Deriváty uhlovodíků

- diskuse na téma nebezpečí požívání alkoholických nápojů;

občanská výchova

Člověk a právo

- opatření a zákony související s podáváním alkoholických nápojů dětem a mladistvým a vztahující se k nákupu, držení a výrobě drog; prevence trestné činnosti;

praktické činnosti

Pěstitelství

- rostliny jako drogy a jejich zneužívání

přírodopis

Stavba těla a funkce jednotlivých orgánů člověka

- samostatné kratší práce k jednotlivým bodům zdravotnické problematiky (např. zdravý život, rodina a její funkce, hygiena jednotlivých soustav, alkohol, drogy apod.)

Poškození lidského organismu

vlivy kouření, drog, přepínání, stresu na lidský organismus

Biologie člověka

- hygiena, vliv kouření, alkoholu a drog, zneužívání léků

- žák by měl umět hodnotit význam zdraví a potřebu jeho ochrany, vědět o imunitním systému a jeho podpoře, o nebezpečí drog- uvědomovat si své vztahy k prostředí, chápat nezbytnost komplexní péče o životní prostředí a vlastní odpovědnosti v tomto směru

rodinná výchova

Prevence zneužívání návykových látek (celá kapitola)

Sexuální výchova

Co by žák měl umět

- uvědomovat si možná rizika při volbě partnera - dědičné choroby, negativní osobnostní vlastnosti, alkoholismus aj.;

- uvědomovat si možná rizika při volbě partnera - dědičné choroby, negativní osobnostní vlastnosti, alkoholismus aj.;

- uvědomovat si, že sexuálnímu znásilnění lze předcházet správným zhodnocením situace a vhodným jednáním, např. odmítnutím alkoholu, pozvání od neznámé osoby aj.;

Osobní bezpečí

Co by žák měl umět

- uvědomovat si, že setkání s lidmi agresivními a pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek může být nebezpečné;

Péče o zdraví, osobní hygiena, režim dne

Co by žák měl umět

- chránit se podle možností před škodlivými vlivy vnějšího prostředí (ultrafialové záření, cigaretový kouř, smog aj.);

tělesná výchova

3.-5. ročník Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena bezpečnost v TV a sportu

- škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a používání drog na zdraví a pohybovou výkonnost

seminář a praktika z přírodovědných předmětů

Chemické zaměření - 9. Chemie ve společnosti

Diskuse na téma složení potravy, konzervace potravin, užívání drog, správné používání hnojiv, pesticidů, léčiv a dalších látek v běžném životě.

výtvarná výchova

9. ročník Inspirace

Proměny tématu - cíleně se zaměřují na proměny konkrétních námětů, témat a konceptů ve výtvarném umění (veduty, zátiší, krajina, portrét, figurální kompozice, rodina, smrt, apokalypsa, drogy, muž a žena, erotika a pornografie atd.) – hledají, srovnávají, posuzují historické souvislosti, paralely s vlastními životními zkušenostmi, situacemi, shromažďují výtvarný materiál. Společně zkoumají a hodnotí význam formy, obsahu a působení uměleckých děl.

výchova ke zdraví

Osobní bezpečí (celá kapitola)

Prevence zneužívání návykových látek (celá kapitola)

prvouka

Návykové látky a zdraví (celá kapitola v oddílu Člověk a zdraví)

2. Kriminalita, delikvence, šikana a vandalismus

občanská výchova

Člověk jako osobnost

- charakter člověka, jeho utváření; kladné a záporné charakterové vlastnosti, způsoby posilování kladných vlastností;
- sebehodnocení, sebepoznání a sebevýchova; seberegulace, volní vlastnosti, volní aspekty jednání, pěstování vůle;
- působení malých a velkých sociálních skupin na osobnost dospívajícího; význam vrstevnických skupin;
- volný čas, vhodné a nevhodné způsoby využívání volného času, pěstování kulturního životního stylu.

Co by žák měl umět

- na příkladech popsat a rozlišit projevy kladných a záporných charakterových vlastností člověka;
- uvést příklady situací, ve kterých se nejčastěji setkáváme s projevy charakterových nedostatků člověka;
- na příkladech popsat některé způsoby překonávání osobních nedostatků a posilování kladných stránek osobnosti (schopností, dovedností apod.);
- uvést příklady situací, ve kterých se uplatňuje vynakládání volního úsilí, vyložit, jak lze ovlivnit pěstování kladných volních vlastností;
- na příkladech vysvětlit a zdůvodnit, jaký význam má vůle při překonávání překážek, zhodnotit význam vůle pro vlastní život v dospělosti;
- rozlišovat kladné a záporné vlivy vrstevnických (ev. jiných) skupin na osobnost dospívajícího člověka;
- rozlišovat vhodné a nevhodné způsoby trávení volného času
- delikvence a kriminalita mládeže ve volném čase

výchova ke zdraví

Základy rodinné a sexuální výchovy

Co by žák měl umět

- uvědomovat si, že je správné a pro zdraví prospěšné naplňovat volný čas pozitivními aktivitami, a tak se účinně chránit před zneužíváním návykových látek.
- chápat význam dobrého soužití pro vytváření společných mravních zásad a pravidel chování v rodině - vzájemná pomoc, důvěra a úcta, zabezpečení zdravého vývoje dětí, jejich ochrana a péče o ně;

3. Xenofobie, rasismus, intolerance a antisemitismus

cizí jazyk

Specifické cíle

Vyučovací činnost učitele by měla vytvářet podmínky k tomu, aby:

- si rozšiřovali všeobecný kulturní obzor, který je předpokladem k formování postojů vedoucích k vytváření porozumění mezi národy, k pěstování vzájemné tolerance a respektu, k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů.

V 9. ročník

- s vazbou na některá témata zeměpisu, dějepisu, občanské výchovy se dotknout...závažných celosvětových problémů (nebezpečí drog, rasová, národnostní a názorová nesnášenlivost apod.)

dějepis

Pravěk

- hlavní rasy a jazyky;
- přehled dřívějších a současných výkladů vzniku a vývoje světa a člověka;

Novověk

- osvícenství - rozvoj vzdělanosti, vědy, techniky a umění;
- Francouzská revoluce - příčiny, průběh a výsledky;
- liberalismus, nacionalismus a počátky socialistických teorií;

Dějiny od konce 19. století do současnosti

- formování moderní občanské společnosti;
- světová hospodářská krize, nástup fašismu;
- boj demokratických sil v Československu a v Evropě proti totalitním režimům;
- zápas demokratických sil s komunisty;- nastolení komunistické totality - únor 1948;
- nastolení totalitního politického systému (teror, procesy, třídní boj);
- pluralismus kultur; poznávání a vzájemné ovlivňování jednotlivých civilizací;
- globální problémy lidstva (tvorba a ochrana životního prostředí,zajištění míru a bezpečnosti, lidských práv, výživy, vzdělání, zdraví) a jejich řešení

občanská výchova

Specifické cíle

Vyučování se orientuje zejména na to, aby si žáci osvojili dovednost přiměřené mezilidské komunikace a společenského styku, schopnost vyjadřovat a zdůvodňovat vlastní názory, respektovat práva a názory druhých, kriticky vnímat a hodnotit veřejné záležitosti, jednání druhých lidí i své vlastní projevy, řešit rozmanité životní situace v souladu s vlastním svědomím;

Život ve společnosti

- význam lidské spolupráce, její podmínky, vstřícné způsoby komunikace ve veřejném, pracovním a soukromém životě člověka

Člověk a lidská práva (celá kapitola)

Globální problémy lidstva

- problémy národnostní, náboženské aj. nesnášenlivosti

Žák by měl umět

- rozeznat projevy národnostní, náboženské aj. nesnášenlivosti, uvést alespoň dva způsoby, jak lze tyto projevy zmírnit, ev. odstranit;
- vyjádřit svůj osobní postoj k uvedeným problémům

Člověk a občanský život

- člověk jako občan, práva občana; neoddělitelnost práv a povinností, svobody a odpovědnosti, význam pravidel občanského soužití, nezbytnost jejich dodržování;
- způsoby nabývání občanských práv a povinností, podmínky udělování občanství; základní práva a povinnosti občanů ČR;
- význam znalosti občanských práv a povinností jako předpoklad možného začlenění člověka do pracovního a veřejného života;

prvouka

Specifické cíle

Vyučování žáků se zaměřuje především na to, aby:

- se naučili vyjadřovat vlastní názory v přiměřené mezilidské komunikaci a respektovat názory druhých;

přírodopis

Lidská populace

- zvyšování počtu lidí a jeho důsledky, rovnost lidských ras;
- Listina práv a svobod;
- problémy lidstva (ve spolupráci s občanskou výchovou)

zeměpis

Specifické cíle

Výuka zeměpisu se zaměřuje především na to,...

- že se učí posuzovat a srovnávat sociální a hospodářské jevy ve vlastní zemi s obdobnými či odlišnými jevy v evropském a celosvětovém měřítku, chápat kulturní i mentální zvláštnosti různých lidských ras, národů a kultur, vážit si jejich přínosu pro všelidský myšlenkový, mravní i hospodářský rozvoj lidské společnosti, že si uvědomují význam tolerance, dorozumění a uplatňování pravidel mezilidského a mezinárodního soužití ve stále více propojených světových civilizačních procesech;

Společenské a hospodářské složky krajiny

Žák by měl umět

- orientovat se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, v údajích o růstu počtu obyvatel světa, o stěhování a ukazatelích společenského a hospodářského pohybu obyvatelstva, o existenci a rozmístění lidských ras, národů, jazyků a náboženství na Zemi, o charakteru funkcí a rozmístění lidských sídel, o rozmístění nejvýznamnějších městských aglomerací a velkoměst světa;

výtvarná výchova

Charakteristika a cíle

Výtvarná výchova napomáhá k autentickému formulování a obhajování vlastních názorů a citlivému vnímání názorů druhých. Tím přispívá k výchově sebevědomé i sebekritické osobnosti, k výchově tolerance, sounáležitosti, k přijímání i rozvíjení lidské duchovní kultury.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky

Ve výtvarné výchově je tak dán prostor k seberealizaci, jedinečnosti i mnohosti vyjadřování žáků, které tvoří základ výchovy k empatii, toleranci a otevřenosti.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1.9.2016 vložena Příloha č.6 – Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (RVP ZV 2016)

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáci se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se v naší škole uskutečňuje formou individuální integrace do běžných tříd na základě doporučení školského poradenského zařízení zařazeného do rejstříku škol a školských zařízení a vypracovaného individuálního vzdělávacího plánu. Je nutné vytvářet žákům podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb, proto mají žáci možnost navštěvovat reedukační péči přímo ve škole – 1 hodina týdně pod vedením proškolených kvalifikovaných učitelů.

Základní vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním vyžaduje odbornou připravenost pedagogických pracovníků, podnětné a vstřícné školní prostředí, které za přispění všech podpůrných opatření umožňuje žákům rozvíjení jejich vnitřního potenciálu, směřuje je k celoživotnímu učení, k odpovídajícímu pracovnímu uplatnění, a tím podporuje jejich sociální integraci.

Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb a posuzování možností žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním a při jejich vzdělávání poskytují se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka pomoc střediska výchovné péče, školská poradenská zařízení zařazená do rejstříku škol a školských zařízení, (pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra aj..) a odborní pracovníci školního poradenského pracoviště (zejména speciální pedagog nebo psycholog).

Podmínky vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Při plánování a realizaci vzdělávacího procesu je třeba vycházet z konkrétního zjištění a popisu speciálních vzdělávacích potřeb a možností žáků. Přestože lze nalézt v jednotlivých skupinách žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním společné charakteristiky vzdělávacích potřeb a stejný druh speciálně pedagogické podpory, je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci jako jednotlivci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Proto i výuka předmětů speciálně pedagogické péče probíhá v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním je potřebné zabezpečit tyto podmínky:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka
- umožnit využívat všech podpůrných opatření při vzdělávání žáků
- uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- zabezpečit odbornou výuku předmětů speciálně pedagogické péče
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání

- odstraňovat architektonické bariéry a provádět potřebné změny, případně úpravy školního prostředí
- spolupracovat s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupracovat s odborníky z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů)
- spolupracovat s ostatními školami, které vzdělávají žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním
- podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky

Další podmínky týkající se vzdělávání žáků se zdravotním postižením

- umožnit využít ve všech ročnících k posílení předmětů, které vzhledem k postižení žáků vyžadují vyšší časovou dotaci, nebo k zařazení předmětů speciálně pedagogické péče maximální týdenní časové dotace stanovené pro jednotlivé ročníky ve školském zákoně
- upravit a formulovat očekávané výstupy vzdělávacích oborů v jednotlivých obdobích tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné, a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva
- pokud zdravotní postižení žáka objektivně neumožňuje realizaci vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru nebo jeho části – nahradit příslušný vzdělávací obsah nebo jeho část příbuzným, případně jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje jeho vzdělávacím možnostem
- uplatňovat alternativní formy komunikace – znaková řeč, Braillovo písmo, náhradní formy komunikace
- umožnit v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě nebo studijní skupině

Česko vstupuje do EU

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného od prostředí, v němž vyrůstají žáci pocházející z majoritní populace. Jsou to žáci z různých u nás již žijících menšin nebo žáci přicházející k nám v rámci migrace (především azylanti a účastníci řízení o udělení azylu). Počet těchto žáků se ve školách stále zvyšuje. Někteří z těchto žáků se bez závažnějších problémů integrují do běžné školy, jiní se mohou setkávat s různými obtížemi pro svou jazykovou odlišnost nebo proto, že jsou hluboce ovlivněni svými rodinami a jejich kulturními vzorci, projevujícími se v chování, jednání, odlišné hodnotové stupnici, stylu života, pojetí výchovy dětí, vztahu ke vzdělání apod. Žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy. Proto je nezbytné i všem těmto žákům věnovat specifickou péči v rozsahu, který potřebují.

Hlavním problémem při vzdělávání žáků z kulturně odlišného prostředí již od vstupu do školy je ve většině případů jejich nedostatečná znalost vzdělávacího jazyka, což je příznačné pro většinu příslušníků menšin a etnik, u nichž vzdělávání neprobíhá v jejich mateřském jazyce. Pozornost bude proto u těchto žáků nutné věnovat osvojení českého jazyka, ale i seznámení s českým prostředím, jeho kulturními zvyklostmi a tradicemi. Na druhé straně je však třeba zajistit těmto žákům, ve shodě se školským zákonem a za podmínek stanovených tímto zákonem, vzdělávání v jazyce příslušné národnostní menšiny a zajistit možnost získávat v průběhu školní docházky i takové informace, které jim umožní vybírat si z nich prvky pro budování své vlastní identity. K tomu je potřebné doplnit vzdělávací obsah specifickými materiály o historii, kultuře a tradicích jejich národnosti.

Dlouhodobým cílem školy musí být integrace žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí, ochrana jejich minoritní kultury a podpora jejich úspěšnosti v majoritní společnosti. Proto je nezbytné, aby škola vnímala jinou národnost, etnicitu či hodnotovou orientaci všech svých žáků a v rámci možností pružně reagovala na jejich kulturní rozdíly, případně vypracovala pro tyto žáky individuální vzdělávací plány dle RVP ZV (2016), které by jejich potřebám maximálně vyhovovaly.

Podmínky vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Pro úspěšné vzdělávání žáků z kulturně odlišného, a s tím i mnohdy spojeného sociálně znevýhodňujícího prostředí, je nejdůležitějším činitelem především učitel, který své žáky i jejich rodinné prostředí dobře zná, dovede volit vhodné přístupy a vytvářet ve třídě i ve škole příznivé společenské klima.

Škola využívá výukové postupy vhodné pro rozmanité učební styly žáků a různé způsoby organizace výuky, plánuje výuku tak, aby vycházela ze zájmů, zkušeností a potřeb žáků různých kultur, etnik a sociálního prostředí.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním je potřebné zabezpečit tyto podmínky:

- individuální nebo skupinovou péči
- pomoc asistenta pedagoga
- menší počet žáků ve třídě
- odpovídající metody a formy práce
- specifické učebnice a materiály
- pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu
- spolupráci s psychologem, speciálním pedagogem – etopedem, sociálním pracovníkem, případně s dalšími odborníky

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

1.9. 2016 – vložena Příloha č. 7 – Vzdelávání žáků nadaných a mimořádně nadaných (RVP ZV 2016)

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání mimořádně nadaných žáků do základního vzdělávání je významné proto, že mimořádně nadaní žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na něž je třeba reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky.

Nejčastěji je nadání definováno jako soubor schopností, které umožňují jedinci dosahovat výkonů nad rámec běžného průměru populace. Množství žáků s mimořádným nadáním se odhaduje na 3 až 10 %. Mimořádně nadaný žák může disponovat jedním, ale i několika druhy nadání.

Pro rozpoznávání a rozvíjení mimořádného nadání má základní vzdělávání zcela zásadní význam. Především jde o etapu vzdělávání, kterou prochází celá populace žáků, zároveň jde o období, které je dostatečně dlouhé pro systematické sledování žáků, pro rozpoznávání jejich nadání, pro vhodnou motivaci a rozvoj jejich nadání i pro možnost jejich uplatnění v konkrétních činnostech. Tito žáci potřebují specifickou péči a pomoc ze strany školy i rodiny, především při stimulaci a vytváření vhodných podmínek.

Identifikace nadání

Identifikace mimořádného nadání je dlouhodobý proces. Uplatňují se při něm metody pedagogické, psychologické, pedagogicko-psychologické i laické. Jde především o pozorování žáků ve školní práci, rozbor výsledků práce žáka a portfólio žáka, hodnocení testů a úloh, rozhovory se žákem a jeho rodiči. Především u žáků do 9 let je náročné jednoznačně stanovit, zda se jedná o mimořádné nadání, nebo o nerovnoměrný (zrychlený) vývoj, který se postupně může vyrovnávat s věkovou normou a ve výsledku se může pohybovat v pásmu lepšího průměru. Při vyhledávání mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům s vývojovou poruchou učení nebo chování, s tělesným handicapem, žákům z odlišného kulturního a znevýhodňujícího sociálního prostředí.

Pomoc při identifikaci a následné péči o mimořádně nadaného žáka mohou učitelům se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka poskytnout psychologové v síti pedagogicko-psychologických poraden.

Specifika mimořádně nadaných žáků:

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky
- problematický přístup k pravidlům školní práce
- tendence k vytváření vlastních pravidel
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní
- vlastní pracovní tempo
- vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- rychlá orientace v učebních postupech
- záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi oboru; přeceňování svých schopností u žáků s pohybovým nadáním
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů
- vhled do vlastního učení
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí

Vytváření vztahové sítě u mimořádně nadaných dětí

Vytváření vztahové sítě je u mimořádně nadaných žáků ovlivněno jejich osobnostní strukturou, zejména převažující silnou tendencí k introverzi. Také některé osobnostní vlastnosti těchto žáků mohou znesnadňovat vytváření nekonfliktních vztahů ať již k vrstevníkům, nebo k učitelům i k sobě samým. Především sklon k perfekcionismu, zvýšená kritičnost k sobě i k okolnímu světu a specifický druh humoru mohou patřit k faktorům, které ovlivňují vytváření vztahů k vrstevníkům - spolužákům. Tam, kde se nevytvořily podmínky pro to, aby se dítě naučilo zacházet se svými specifickými schopnostmi, může paradoxně být jeho mimořádné nadání příčinou vytvoření negativního sebeobrazu a popírání vlastních schopností. Jindy se stane, že vlivem nepodnětného a málo vstřícného prostředí se žák uzavírá do vnitřního světa svých schopností a odmítá s okolním prostředím vrstevníků komunikovat. Tato situace je častá vzhledem k tomu, že mezi nadanými žáky je mnoho introvertů se špatnou sociální přizpůsobivostí, kterým vyhovuje omezená komunikace s okolím anebo je u nich patrná větší tendence ke komunikaci s věkově staršími.

Velmi důležité také je, do jaké míry druh nadání žáka koresponduje se schopnostmi a možnostmi jeho okolí, tzn. jeho rodiny, školní třídy, učitelů i vrstevníků. V době, kdy žáci vstupují do školy, je pro ně důležité, aby se stali členy komunity, do které patří vzhledem ke svému věku, a to i přesto, že tito žáci obvykle snadno komunikují s dospělými nebo staršími spolužáky. Často právě nadání mají strach, že se jim nepodaří začlenit se do komunity, ke které se věkově vztahují. Dochází tak k tomu, že se jejich snaha o včlenění se do přirozené vrstevnické skupiny spojuje s tendencí k popření vlastních schopností. S přibývajícím věkem se u těchto žáků zvyšuje jejich sociální vnímavost, kdy si dobře uvědomují svoje přednosti i nedostatky a svoje postavení ve skupině vrstevníků, kdy se jejich mimořádné nadání může stát i důvodem k obdivu vrstevníků.

Pro vytváření pozitivního klimatu mimořádně nadaným žákům je zapotřebí dostatek vnímavosti okolí ke specifikům žáka.

Možné úpravy způsobů výuky mimořádně nadaných žáků

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků by měl způsob výuky žáků vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciaci.

Pedagogicko-organizační úpravy:

- individuální vzdělávací plány dle RVP ZV (2016)
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky

4. Učební plán - 1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	celkem
	Předměty:	1.období			2.období		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	8	8	8	7	35+4
	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	5	20+5
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	0	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	3	3	12
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Doplňující vzdělávací obor	Dramatická výchova	1	1	1	1	1	5
Průřezová témata	Jsou zařazena v průběhu vzdělávání ve všech ročnících						
celkem:		21	21	24	26	26	118

pozn. etická výchova /EtV/ a finanční gramotnost (Fg) se vyučuje v předmětu prvouka; dopravní výchova (DoV) v prvouce a tělesné výchově

Disponibilní časová dotace:

14 hodin

Český jazyk a literatura : rozvoj čtenář. gramotnosti **4 hodiny**

Matematika: rozvoj matematické gramotnosti **5 hodin**

Dramatická výchova: rozvoj kultur. gramotnosti **5 hodin**

5. Učební plán - 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Předměty:					
	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	15+1
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	15+1
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	0	0	1+1
Člověk a společnost	Dějepis	2	1	2	2	7
	Občanská výchova	1	1	1	1	4
						11
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	1	2	7
	Chemie	0	0	2	2	4
	Přírodopis	2	1	2	1	6
	Zeměpis	2	2	2	2	8
						21+4
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
						10
Člověk a zdraví	Rodinná výchova	1	1	1	1	4
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
						10+2
Člověk a svět práce	Pěstitelské práce	1	1	0	0	2
	Volba povolání	0	0	1	1	2
						3+1
Dopl. vzděl. obor Volitelné předměty						
	Blok A	1	1	1	1	4
	Blok B	1	1	1	1	4
Průřezová témata						
		Zařazena v průběhu vzdělávání ve všech ročnících				
Celkem:		30	30	31	31	122

pozn. etická výchova /EtV/, finanční gramotnost (Fg) a dopravní výchova (DoV) se vyučuje v předmětech rodinná výchova a občanská výchova

Volitelné předměty: **PVD** (psaní všemi deseti), **ZT** (základy techniky), **DU** (dějiny umění), **PzZ** (praktika ze Zeměpisu), **DaK** (design a konstrukce), **AK** (anglická konverzace), **PzP** (praktika z přírodopisu)

Disponibilní časová dotace:

Český jazyk a literatura:	24 hodin
Matematika:	1 hodina
Informatika:	1 hodina
Člověk a příroda:	1 hodina
Člověk a zdraví:	4 hodiny
Člověk a svět práce:	2 hodiny
Další cizí jazyk:	1 hodina
Volitelné předměty:	6 hodin
	8 hodin

6. Vlastní hodnocení školy (autoevaluace)

Vlastní hodnocení školy – autoevaluace je zpracováno podle vyhlášky č. 15/2005 Sb.,

kteřou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení

školy a je zaměřeno na:

- a) cíle, které si škola stanovila zejména ve školním vzdělávacím programu, a jejich reálnost stupeň důležitosti
- b) posouzení, jakým způsobem škola plní stanovené cíle s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech
- c) oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy:

- 1) Podmínky ke vzdělávání
- 2) Průběh vzdělávání
- 3) Kultura školy
- 4) Řízení školy
- 5) Výsledky vzdělávání
- 6) Výsledky práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

Informace pro vlastní hodnocení byly čerpány z těchto zdrojů:

- a) pedagogická dokumentace a dokumentace žáků
- b) ankety a dotazníky, které byly předány žákům, učitelům a rodičům
- c) rozhovory
- d) výstupy z vlastní kontrolní a hospitační činnosti, hospitací, pozorování
- e) písemné podklady (posudky, hodnocení, inspekční zprávy, záznamy z kontrol)
- f) vnitřní statistické ukazatele (zájem o školu, úspěšnost přechodu žáků na vyšší stupeň školy apod.)

- g) vnější statistické ukazatele (demografické faktory, problematika zaměstnanosti spádové oblasti apod.)
- h) externí zdroje (materiály školských orgánů, úřadů práce, obcí apod.)

Vlastní hodnocení školy - autoevaluace se zpracovává za každé tři školní roky. Od školního roku 2011-2012 každý rok a je součástí výroční zprávy.

Návrh struktury vlastního hodnocení školy a vlastní hodnocení školy (autoevaluace) za uplynulý školní rok je vždy projednáno na pedagogické radě (srpen – září).

Oblasti a podoblasti:

Oblast		Podoblast
1. Podmínky ke vzdělávání		Lidské zdroje
		Materiální zdroje
		Finanční zdroje
2. Průběh vzdělávání		Charakteristika učících se
		Cíle a školní vzdělávací program (ŠVP)
		Organizace vzdělávacího procesu školy
		Vzdělávací proces
		Učení se žáků
3. Kultura školy		Podpora školy žákům
		Spolupráce s rodiči
		Vzájemné vztahy
		Výchovné poradenství
		Práce třídního učitele
		Image školy
		Vztahy s regionem a okolím
4. Řízení školy		Vize a vnitřní hodnoty školy
		Plánování
		Organizace školy
		Vedení lidí
		Kontrola
		Vlastní hodnocení školy
5. Výsledky vzdělávání		Zjišťování výsledků vzdělávání
		Hodnocení výsledků vzdělávání
		Další výsledky vzdělávání
6. Výsledky práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům		Celkové hodnocení využívání lidských zdrojů
		Celkové hodnocení využívání materiálních zdrojů
		Celkové hodnocení využívání finančních zdrojů
		Dopad vlastního hodnocení školy na zdokonalování školy

Klíč k hodnocení ukazatelů:

Hodnocení	Body	Slovní vyjádření
Velmi dobré	4	Stav ve škole odpovídá 100 % - 90 % popisu slovního hodnocení pro přidělení čtyř bodů.
Dobré	3	Stav ve škole odpovídá 89 % - 75 % popisu slovního hodnocení odpovídajícího třem přiděleným bodům. (Některé aspekty nejsou zcela splněny.)
Vyhovující	2	Stav ve škole odpovídá 74 % - 50 % popisu slovního hodnocení odpovídajícího dvěma přiděleným bodům – minimálním standardům kvality.
Nevyhovující	1	Stav ve škole neodpovídá ani minimálním standardům kvality – je pod 50 %.
Nehodnoceno	X	Stav tohoto ukazatele ve škole není možno hodnotit, ukazatel není relevantní.

Hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné. Vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za 1. pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka na začátku klasifikačního období.

V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci 2. pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák 1. stupně základní školy, který již v rámci 1. stupně opakovat ročník, a žák 2. stupně základní školy, který již na 2. stupni opakovat ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Nelze-li žáka hodnotit na konci 1. pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 1. pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení 1. pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za 1. pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci 2. pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 2. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci 2. pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit opakování ročníku, a to na základě odůvodněné žádosti jeho zákonného zástupce a po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci 1. nebo 2. pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitelka po projednání v pedagogické radě.

Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu školy během klasifikačního období.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. K uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.

Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
- před koncem každého klasifikačního období,
- okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu.

Učitelé si vedou o jednání se zákonnými zástupci písemný záznam.

Třídní učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas **prokazatelným** způsobem informovat zákonné zástupce o problémech jejich dítěte, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo k snížení známky z chování.

Učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas informovat třídní učitele o problémech žáka, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo k snížení známky z chování.

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do katalogového listu žáka. Udělení pochvaly a jiného ocenění se též zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Stupně hodnocení prospěchu

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- výborný,
- chvalitebný,
- dobrý,
- dostatečný,
- nedostatečný

Pro žáka se specifickými poruchami učení na základě podání „**Žádosti o povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami**“ zákonným zástupcem bude vypracován třídním učitelem individuální výukový plán. Ostatní vyučující budou prokazatelně s tímto plánem seznámeni.